

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Етнопсихологія»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90 год.

Семестр – 8-й

Лекції – 20 год.

Практичні, семінарські – 40 год.

Самостійна робота – 30 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Зубрицька-Макота І.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Анотація дисципліни: Дисципліна є *вибірковою* складовою навчального плану.

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Етнопсихологія» є формування у студентів системи знань про теоретико-методологічні засади етнопсихології як особливої галузі психологічної науки; розгляд важливих проблем впливу етнонаціональних характеристик людини на її життєдіяльність, поведінку, особливості міжнаціонального спілкування та виховання дітей.

Завдання курсу:

- розглянути теоретико-методологічні засади етнопсихології як науки, методів дослідження її прикладних проблем та історичного становлення;
- формування етнокультурних особливостей психічної діяльності особистості, її ідентичності, свідомості та самосвідомості, національного характеру та можливостей міжкультурної взаємодії;
- розглянути галузь етнопсихології та визначити її роль у вихованні майбутніх поколінь.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.
- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади етнопсихології як науки.

Тема 1. Предмет, завдання та функції етнічної психології.

Тема 2. Історія її становлення та сучасні уявлення на науку.

Тема 3. Предмет етнічної психології. Галузі етнопсихології. Зв'язок етнопсихології з іншими науками.

Тема 4. Методи етнонаціонального дослідження.

Тема 5. Етнос та культура як психологічні поняття.

Тема 6. Народні звичаї як психологічне явище.

Тема 7. Національний культурний спадок.

Змістовий модуль 2. Основні поняття та категорії етнічної психології.

Тема 8. Національний характер, ментальність та етнічні стереотипи.

Тема 9. Етнонаціональна свідомість та самосвідомість.

Тема 10. Етнічна ідентичність.

Тема 11. Психологічні аспекти етнопедагогіки.

Змістовий модуль 3. Етнопсихологія українців.

Тема 12. Психологічні особливості українського етносу.

Тема 13. Вплив історичних та релігійних чинників на формування української самосвідомості. Українські родинні цінності.

Тема 14. Сім'я і формування українського національного характеру.

Рекомендована література

Базова

1. Гнатенко П. І. Український національний характер. Київ. 1994.
2. Данилюк І. В. Історія психології в Україні : Західні регіони (остання чверть ХІХ – перша половина ХХ століття). Київ, 2002. С. 37-57.
3. Євтух В.Б. Український етнос: структура і характер взаємодії з навколишнім середовищем. Вісник АН України. 1993. №10. С.56-69.
4. Лисий І.Я. Менталітет і духовна культура українців. Філософська і соціологічна думка. 1995. №11-12. С.37-60. 10.
5. Лозова О.М. Методологія психосемантичних досліджень етносу : монографія. Київ: ВД «Слово», 2011.

Допоміжна

1. Степко М.Т. Буття етносу: витоки, сучасність, перспективи (філософсько-методологічний аналіз). Київ: Товариство «Знання» КОО, 1998. 251 с.
2. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології. Київ, Знання, 2006. 342 с

Інтернет-ресурси:

1. Етнопсихологія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Кордоцентризм URL: https://uk.wikipedia.org/wiki
3. Нація. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>